

Zamrzlými tiesňavami Slovenského ráje

Slovenský ráj, který získal roku 1988 statut národního parku, patří mezi nejnavštěvovanější místa sousedního Slovenska, čemuž se rozhodně nelze divit, neboť je to území výjimečných přírodních krás.

Celá oblast národního parku, která spolu se svým ochranným pásmem zaujímá rozlohu téměř 33 000 ha je tvořena zejména bílým vápencem a v podloží břidlicemi, což jí dává neopakovatelný ráz. Slovenský ráj upoutá návštěvníka svými tiesňavami a roklinami s množstvím překrásných vodopádů. Horské řeky Hornád na severu a Hnilec na jihu spolu s dalšími přítoky i několika podzemními toky vytvořily ve vápenci spoustu kaňonů, roklin, závrťů i jeskyň. Všechny rokliny jsou v současnosti vyhlášeny přírodními rezervacemi a jejich prohlídka je možná pouze po značených cestách a z důvodu bezpečnosti jen směrem zdola nahoru. Lávky, stupačky, řetězy i žebříky v nich instalované zpřístupňují pěším turistům mnohdy jinak neprostupné rokliny či tiesňavy celého Slovenského ráje.

V jarních měsících bývají některé rokliny uzavřené z důvodu velkého množství protékající vody, způsobeného táním sněhu a ledu. Jelikož má každá návštěva Slovenského ráje svoje neopakovatelné kouzlo, vyrazíme se tentokrát pokochat koncem ledna ledovou krásou zamrzlých vodopádů.

Východiskem našich túr do zamrzlých roklin Slovenského ráje se stává turistické středisko Podlesok v severozápadní části. První výšlap směřuje do roklin Vel'ký Sokol a Stredné Piecky, které ústí do Píl'anskej doliny, západně od Podlesku. Vel'ký Sokol je nejmohutnější, dlouhá roklina Slovenského ráje, tvořená až 300 metrů vysokými skalními srázy. Od

hájovny Sokol v Píl'anskej dolině vchází do této rokliny žlutě značená cesta, stoupající proti toku potoka Sokol. Cesta roklinou zabere kolem 2,5 hodiny chůze.

Přechod rokliny je zabezpečen žebříky, můstky, stupačkami i řetězy, instalovanými na exponovaných místech, která začínají v místě zvaném Kamenné vráta, kde se protilehlé svahy

rokliny k sobě přibližují až na šířku 1 metru. Horní část Vel'kého Sokola je tvořena Róthovou

roklinou, přes níž vystoupáme na červeně značenou Glackou cestu, procházející

náhorní planinu Glac.

Začátek výstupu roklinou Stredné Piecky vede z osady Píla po žluté turistické značce, která nás po dvou hodinách přechodu, zajištěného řetězy, stupačkami i žebříky dovede k rozcestníku turistických značek s modře značenou Glackou cestou na náhorní planině. Silnějším zážitkem může být pro někoho překonání žebříku přes vysoký skalní práh s Velkým vodopádem.

Přímo od autokempu v Podlesku se vydáme do jedné z nejhezčích a nejnavštěvovanějších roklin Slovenského ráje – Suché Belé. Voda v ní protékající pramení na severním okraji planiny Glac, přičemž na krátké vzdálenosti 2,5 km překonává až 400

metrový výškový rozdíl a roklina je proto bohatá na četné vodopády. Mezi nejznámější patří Misový, Roklina, Okienkový, Korytový, Bočný a Kaskády. Výstup touto kouzelnou roklinou je veden po zelené turistické značce; roklina je poměrně dobře schůdná i v zimě, pokud se nebojíte výšek a překonáte několik vzdušných žebříků a též pro tuto roklinu typický a zajímavý Okienkový vodopád.

Po dvou hodinách chůze vyjdeme z rokliny u rozcestníku „Suchá Belá vrchol“ při Glacké cestě a dál pokračujeme po žluté značce zasněženou lesní cestou necelou půlhodinku k rozcestníku „Pod vtáčím hrbom“. U něho přecházíme vpravo na červenou a další půlhodinku procházíme zimním lesem, než mírným sestupem dojdeme na Kláštorisko, které je významným turistickým centrem uvnitř Slovenského ráje. Nacházejí se tu rekonstruované ruiny kartuziánského kláštera z roku 1299, oznamovací stanice Horské záchranné služby, chatová rekreační osada a restaurace. Kouzelné pohledy se otevírají z vyvýšené části Kláštoriska na zasněžené štíty Vysokých Tater, čnící k severozápadu nad Hornádskou kotlinou.

Po kratší pauze na výtečnou polévku a Zlatého bažanta jako křen v místní restauraci, poskytující celoroční občerstvení, se vydáváme po modré značce, vedoucí nad severními stěnami uzavřené spodní části rokliny Kysel'. Po půlhodině cesty docházíme k rozcestníku u ústí roklin Velký a Malý Kysel' a pokračujeme dál po modré značce do rokliny Malý Kysel', v jejíž spodní části stojí za povšimnutí zamrzlý Mechový vodopád. Po hodině lehkého výstupu touto roklinou vycházíme nahoru ke známému rozcestníku „Suchá Belá, vrchol“ na Glacké cestě. Zpět do Podlesku je možné se odtud vrátit buď nejprve po žlutě a později červeně značené Glacké cestě, anebo sejít jako my po neznačené, pohodlné a občas protahované lesní cestě, která vede do autokempu v Podlesku. Od rozcestníku se po ní vydáme nejprve společně se žlutou a zelenou značkou směrem dolů, přičemž po pár desítkách metrů zelená značka uhýbá vpravo dolů do rokliny Suchá Belá a žlutá naopak doleva k dolině Piecky. My pokračujeme lesní cestou rovně mezi nimi stálým klesáním s hodinkou chůze do Podlesku. Ve střední části cesty se opět otvírají nádherné pohledy na hřebeny Vysokých Tater.

Poslední den se na rozloučenou se Slovenským rájem vydáváme z Podlesku do Prielomu Hornádu. Jedná se o přibližně 10 km dlouhý úsek horního toku Hornádu, od ústí Vel'ké Biele vody při Hrdle Hornádu, po rekreační středisko

Čingov. Hornád tu vytvořil kaňonovité údolí, jehož břehy padají z bočních hřebenů či vrchů místy až s 300 metrovým výškovým rozdílem a které je místy široké pouze několik metrů. Jeho přechod byl zpřístupněn díky výstavbě zajištěného chodníku, využívajícího na mnoha úsecích řetězů, stupaček, můstků a lávek. I když je letní přechod po tomto zajištěném chodníku velice zajímavý a plný zážitků, zimní průchod tímto kaňonovitým údolím po zamrzlé hladině Hornádu má svoje neopakovatelné kouzlo.

Za každým zákrutem řeky se objevují nové a nové pohledy na tento krásný kaňon; skály po stranách jsou plné bizarních útvarů z ledových krápníků, a tak oko romantika i fotografa nestačí plesat.

Procházíme Prielomem Hornádu až k rozcestníku „Pod Tomášovským výhl'adom“, od něhož se po půlhodině šplhání po zeleně značené stezce dostáváme na skalní vyhlídku Tomášovský výhl'ad. Díky slunečnému počasí se odtud naskýtají hezké výhledy jak do doliny Bieleho potoka, tak na Prielom Hornádu či v dále čnicí hřebeny Vysokých Tater. Po příjemné siestě

pokračujeme lesní cestou po žluté značce k chatové základně Čingov, kde jak naše dnešní čtyřhodinové putování, tak i návštěva zimního Slovenského ráje končí.

Díky některým „outdoorovým“ cestovním kancelářím, které pořádají takovéto turistické zájezdy do zimního Slovenského ráje, se může leckdo nechat k návštěvě tohoto nádherného koutu přírody inspirovat.

Praktické informace

Doporučená mapa : Edice VKÚ Harmanec č.4 SLOVENSKÝ RAJ 1 : 25 000

Ubytování Slovenský ráj : www.slovenskyraj.sk

vyšlo v časopise OUTDOOR č. 1 / 2005